

УДК 61:578.34:004

ZASTOSOWANIE TABLIC MULTIMEDIALNYCH W NAUCZANIU ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO W GHANIE W CZASIE PANDEMII SARS COVID-19

Ewa ZIELINSKI

*Collegium Medicum w Bydgoszczy,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska*

W 2020 roku w Ghanie w Akrze przeprowadzony został program szkolenia paramedyków w ramach kontynuacji projektu Paramedic for Africa. W związku z pandemią Sars COVID-19 nauczanie odbywało się zdalnie z wykorzystaniem platformy internetowej, a nowatorstwem w nauczaniu było zastosowanie multimedialnej tablicy interaktywnej. Celem przeprowadzonego badania była próba uzyskania odpowiedzi na pytanie: czy zastosowanie tablic multimedialnych w nauczaniu zdalnym paramedyków spowoduje wzrost efektywności nauczania w porównaniu z nauczaniem stacjonarnym, metodą podającą i symulowanych akcji ratowniczych.

Materiał i metody. Badania przeprowadzono zdalnie z wykorzystaniem technologii internetowej oraz tablic interaktywnych na grupie 71 mężczyzn i 29 kobiet paramedyków z Ghany, posługujących się

językiem angielskim. Były to badania ankietowe, a narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety.

Wyniki. Wśród badanych 4 % reprezentuje bardzo dobre wyniki w nauce, 7 % dobre, 27 % dostateczne, natomiast aż 62 % ankietowanych uzyskało wynik niedostateczny.

Z badanej grupy uczestników największy procent stanowili mężczyźni w wieku 30–40 lat – 47 %, w wieku 20–29–32 %, między 18 a 19 lat – 21 %.

Na pytanie «Czy posiadasz dostęp do komputera?» ankietowani odpowiedzieli w 98 % tak, natomiast 2 % temu zaprzeczyło.

Czy posiadasz w domu dostęp do Internetu?», paramedycy odpowiedzieli w 97 %, że tak, jednak 3 % temu zaprzeczyło. Uzyskane wyniki świadczą o tym, że miejsce zamieszkania nie ma wpływu na dostęp do nowoczesnej technologii. Decydować o tym może jednak stan majątkowy rodziny, z której pochodzi badany.

Na pytanie «Czy wykorzystujesz komputer i Internet do przygotowywania się do pracy, aż 32 % ankietowanych twierdzi, że tak, 19 % badanych nie robi tego wcale, 1 % często, a czasami aż 48 %. Zdaniem Gulińskiej i Bartoszewicz, komputer może stać się pomocnym narzędziem pracy, nie eliminując jednocześnie metod i form twórczego myślenia [1]. W nauczaniu, komputer znajduje zastosowanie przy tłumaczeniu zadań trudnych, dostarcza określone porcje informacji w postaci tekstu, obrazów animowanych, jako pomoc dla uczniów słabszych lub z zaległościami [2].

Ciekawe odpowiedzi uzyskano po zadaniu pytania ankietowanym o treści: «Czy lubię zajęcia z zastosowaniem tablicy interaktywnej?» 93 % ankietowanych twierdzi, że tak, zaś 7 % temu zaprzecza. Według Sidoruk – Sołucha połączenie zagadnień przyrodniczych z nowoczesną technologią ułatwia i uatrakcyjnia przedstawienie ich w trakcie zajęć lekcyjnych [3]. Jednak zdaniem Polaka, w wielu instytucjach tablice interaktywne nie są w pełni wykorzystywane z powodu niedostatecznego wsparcia szkoleniowego dla nauczycieli [4]. Oprócz braku znajomości funkcji tablicy i sposobu dobrego wykorzystania w procesie nauczania, prowadzący zajęcia niejednokrotnie obawia się czegoś nowego i nieznanego. Jednym z najprostszych sposobów wyeliminowania tego zjawiska jest opanowanie obsługi komputera oraz gruntowne zapoznanie i oswojenie się z oprogramowaniem urządzenia [5]. Często nauczyciele

«uczają» się od siebie w wzajemnie a nawet korzystają z podpowiedzi swoich uczniów.

«Czy wykorzystanie tablicy interaktywnej na lekcji wpływa na dyscyplinę grupy?» 52 % ankietowanych twierdzi, iż stosowanie tego środka dydaktycznego ma wpływ na zdyscyplinowanie uczących się, zaś 48 % jest zdania, że nie ma to widocznego wpływu. Prawdopodobnie prowadzone zajęcia są w stanie skupić uwagę uczniów na przedstawianym materiale, ponadto angażuje się uczniów do czynnego udziału w lekcji. Zdaniem Palmowskiej, ćwiczenia interaktywne dają możliwość grania ręką i ciałem [6]. Dodają one element ruchu, dzięki czemu uczniowie nie muszą siedzieć 45 minut w ławce. Jest to bardzo ważne zwłaszcza dla uczniów nadruchliwych. Majewska zaś stwierdziła w swoich badaniach podwyższoną aktywność i zaangażowanie w temat zajęć u uczniów, gdzie zastosowano tablicę multimedialną w porównaniu do grupy uczestniczącej w zajęciach tradycyjnych. Można uznać iż wykorzystanie tablicy multimedialnej może okazać się jednym z czynników wpływających na zdyscyplinowanie uczniów podczas lekcji [7]. W badaniach w Ghanie, takiej zależności nie uzyskano.

Zapytani «Czy stosowanie tablicy interaktywnej wpływa na wyniki w nauce?» 59 % ankietowanych stwierdziło, że ma ono wpływ na osiągnięte wyniki w nauce, natomiast 41 % pytanych twierdzi, że nie. Przeprowadzone badania przez Gulińską i Bartoszewicz pozwoliły stwierdzić, że nauczanie z pomocą tablicy interaktywnej pozwala osiągnąć lepsze wyniki w nauce w porównaniu do zajęć przeprowadzonych metodą tradycyjną, jak i w pracowni internetowej [1]. Zastosowanie tablicy pozwala na elastyczne prowadzenie zajęć, łatwe dostosowanie poziomu nauczania do potrzeb danej klasy czy grupy, a zwłaszcza gdzie różnice pomiędzy poziomem wiadomości u poszczególnych uczniów są duże. Badania przeprowadzone w szkołach podstawowych w Wielkiej Brytanii wykazały, że stosowanie nowoczesnej technologii, w tym tablicy interaktywnej, wpłynęło pozytywnie na wyniki uczniów we wszystkich przedmiotach. Wykazano, że tablice interaktywne spowodowały, iż nauka stała się bardziej wizualna, co w efekcie dało zwiększenie zaangażowania ze strony uczących się oraz wzrost ich motywacji i koncentracji. Podobną sytuację zaobserwowano we Włoszech, gdzie po wprowadzeniu tablic interaktywnych na lekcje, nauczyciele stwierdzili zwiększenie wysiłku i zaangażowania, oraz wzrost motywacji w naukę u swoich uczniów [8].

Zdaniem Majewskiej, materiały lekcyjne zaprezentowane na interaktywnych zajęciach zostały najlepiej przez badanych uczniów zapamiętane, zrozumiane i przytaczane. Jednak bez wcześniejszego przystosowania środowiska pracy oraz materiałów nauczania nie przynosi wzrostu efektów nauczania [7]. Na podstawie przeprowadzonych analiz czas pracy z tablicą nie powinien przekraczać 35 minut, gdyż zbyt intensywne wykorzystywanie sprzętu, powoduje spadek potencjalnej możliwości przyswajania wiedzy [5].

Wnioski:

1. Nauczanie zdalne paramedyków z Ghany z zastosowaniem tablic multimedialnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy nie przyniosło zamierzonego efektu.
2. Tablice multimedialne uatrakcyjniły lekcje, ale ich użycie wprowadziło chaos w nauczaniu.
3. Ankietowani nauczani zdalnie z wykorzystaniem tablic multimedialnych w poststescie osiągnęli znacznie niższe wyniki nauczania w porównaniu z nauczaniem stacjonarnym i bez wykorzystania tablic interaktywnych.

Piśmiennictwo

1. Gulińska H. Tablica interaktywna środkiem wspomagającym nauczanie / Gulińska H., Bartoszewicz M. // E-Mentor. – 2013. – N 1. – S. 27–37.
2. Kamińska–Ostępa A. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych. – URL: klime.krakow.pl
3. Sidoruk–Sołucha R. TIK w edukacji przyrodniczej w dobie Cyfrowej Szkoły – czy to się opłaca? – URL: ceo.org.pl
4. Polak M. O używaniu tablicy interaktywnej. – URL: Edunews.pl
5. Majewska K. Tablica interaktywna – nowoczesne narzędzie dydaktyczne, czy jedynie modny gadżet? / Majewska K. // Nowe media w edukacji. – Toruń, 2012. – S. 245–265.
6. Palmowska A. Wykorzystywanie tablicy multimedialnej w edukacji. – URL: Edunews.pl
7. Majewska K. Efektywność interaktywnej formy nauczania z użyciem tablicy multimedialnej / Majewska K. // E-mentor. – 2016. N 1(63).
8. Rose C. Sukces z multitablicą / Rose C. // Edukacja i dialog. – 2016. – N 11/12. – S. 27–34.